

*Mijne Heeren Directeuren en Curatoren, Professoren
en Doctoren, Dienaren des Woords, Dames en Heeren
Studenten, en Gij allen, die deze plechtigheid met Uw
tegenwoordigheid vereert,*

Zeer geachte Toehoorders!

INLEIDING

Het is nu ruim tien jaren geleden, dat de „Reformierte Bund” in Duitschland zijn eerste dusgenaamde „Theologische Woche” belegde. Bij die gelegenheid refereerde en discussieerde men over het vraagstuk der kerk, een vraagstuk dat momenteel zich nog steeds in het brandpunt der theologische belangstelling bevindt. Het was reeds 1927 geworden, voordat de toen gehouden referaten in druk verschenen, aangevuld met een rede, welke Professor A. Lang in Halle had uitgesproken, over het congregationalistische kerkbegrip.¹

Lang begint deze belangwekkende verhandeling met de opmerking, dat men in Duitschland wel aan de cultureele en de staatsrechtelijke beteekenis van het congregationalisme de noodige aandacht heeft geschonken, maar daarentegen al te veel heeft verzuimd eveneens aan zijn dogmatische en kerkrechtelijke beteekenis volle recht te laten wedervaren.²

Hoe deze zaak nu ook in Duitschland moge staan, voor wat Nederland betreft wil ik even vastleggen dat de bedoelde klacht in dezelfde sterke mate niet geldt. Reeds in 1883 heeft Dr A. Kuyper in zijn bekende „Tractaat van de reformatie der kerken”, naast het Roomsche, het Luthersche, het Gereformeerde en het Collegiale stelsel van kerkregeering, ook het